

GYELETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 12.50 K Félévre . . . 75.— K
Negyedévre 37.50 K Egész évre. 150.— K

EGYES SZÁM ÁRA 50 FILLÉR.
Kapható az összes dohánytözsdekben,
utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

Volt-e fehér terror a Dunántul?

Budapesti lapok az alábbi hivatalos nyilatkozatot közlik:

Szept. hó 24-én és 25-én meglátogattam Siófokot, hogy a Magyar Nemzeti Hadsereg szervezését, mint a Szövetségek közötti Albizottság tagja, megvizsgáljam. Ottani tartózkodásom ideje alatt megvizsgáltam a zsidók bántalmazására, gyilkolására és a pogromokra vonatkozó jelentéseket. Alaposan betekintettem az ügyekbe, érintkezésbe lépve egy a szomszédságban levő zsidókkal, mint a Magyar Nemzeti Hadsereg tisztjeivel és azt találtam, hogy

Ámbár tényleg előfordult több bebizonított eset, melyben zsidókat bántalmaztak, sőt meg is gyilkoltak, ezek az esetek legtávolabbról sem vezethetők vissza a Magyar Hadsereg hatóságaira.

Ellenkezéleg, ezek a hatóságok mindent elkövettek, hogy az alájuk rendelt területeken minden igazságtalanságot és rendezetlenséget megszüntessenek. Egyéni kihágásokat rendkívül szigorúan büntetnek, ha ily kihágásokról jelentés érkezik, azt alaposan megvizsgálják.

Ámbár sok helyen folyt zsidóellenes agitáció, meg vagyok győződve, hogy az ugynevezett "Fehér terrorra" vonatkozó hírek alaptalanok. Személyesen beszéltem a Magyar Nemzeti Hadsereg számos tisztjével és azt találtam, hogy mindnyájan a hazafiasság és legmesszebbmenő kötelességtudás és igazságosság érzelmeitől vannak áthatva.

A jövőbeli zsidóellenes agitáció vagy kereszténynek nincs oka tőlük tartani.

Aláírva: Horovitz Náthán,
az Egyesült-Államok ezredese.

Kivonat

21. és 25. számú rendeletből (helyesbitve).

1. Vétkesnek tekintetnek mindazon egyének, akik bár nem rossz szándékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármiképpen közölni, hirdetni, megbeszélni fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá, amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkesek a katonai bírák által első és utolsó fokban fognak tárgyalatni és egy évig terjedő börtönrre és 2000 lei pénzbüntetésre elítélteni; amikor a fenti vétkes kémskedési és árulási szándékkal történtek, a háború esztén érvényes büntető törvényekben előírt büntetések fognak végrehajtani.

Károlyi Mihály cseh-szlovák—magyar szövetségről tárgyal.

A Dácia-ügynökség jelenti:

Károlyi Mihály gróf a cseh-szlovák—magyar szövetségről hosszasan tárgyalt Tusár miniszterelnökkel, Benesch-el, Klofaced-val. A tárgyaláson részt vett dr. Jászi Oszkár is, aki öt napja Prágában van.

A miniszterelnök dunántúli utja

Friedrich Anglia barátságáról. — A miniszterelnök nem akar lemondani.

A budapesti "Virtadát" című napilap hosszú tudósítást közöl Friedrich István miniszterelnök vasárnap lezajlott dunántúli utjáról. A miniszterelnököt elkísérte Huszár Károly kultuszminiszter, Csilléry András népegészségügyi miniszter, Ereky Károly közlekedési miniszter és Nelly of Nally angol lelkész.

Keszthelyen nagy néptömeg előtt mondott beszédet a miniszterelnök. Ezt megelőzőleg Nelly of Nally angol lelkész szót néhány szót angolul s beszédjébe néhány magyar szót kevert, azzal fejezvé be: Éljen a keresztény nemzeti irányu Friedrich-kormány!

A közönség mintegy negyed-óraig tomboló lelkesedéssel köszönte meg az angol vendég üdvözlő szavait, melyet Ereky miniszter tolmácsolt és lelkesen tüntetett Anglia mellett, mint amely hatalom felkarolni látszik a magyarság ügyét.

Friedrich miniszterelnök beszédében részletesen kiterjeszkedett a bel- és külpolitikai helyzetre.

— Szükség van arra — mondotta —, hogy valamennyien összefogjunk és

vigyázzunk arra, hogy be ne következék újra az a pestis, amelyen most átestünk.

Azután a romboló munka után, melyet a vallásellenes Internacionale és a destruktív irányzat végzett, nem jöhetett más, mint a keresztény es nemzeti irányzat.

— Én sohasem jártam — foly-

tatta — az antanthoz nyafogni, sirni, könyörögni.

(Viharos eljenzés, a jelenlevők felállnak és percekig tapsolnak.) Az angol nemzet, — amelynek képviselője itt ül közöttünk — volt az első, amely elismerte, hogy a magyar nemzettel nagy igazságtalanság történt és Anglia vállalta Magyarország élelelmezését.

Kértük továbbá, hogy lássák el az országot szénnel. A versaillesi négyes tanács Amerikára bízta a szénellátást és azt hiszem, hogy télen a nagy szénkatasztrófát sikerül majd elkerülnünk. (Élénk tetszés.)

— Talán hallottak róla, hogy mindennap új kormány alakul Budapesten. Hirdetik, hogy puccs lesz. Hát próbálják meg a puccskísérletet, ha merik, én majd szembezálok velük. Azt üzenik nekem mindennap, hogy én mondjak le, sőt azt is terjesztik rólam, hogy már le is mondtam. Nos, kedves barátaim, én

nem is foglalkozom azal a gondolatral, hogy lemondjak.

(Zajos helyeslés és taps.) Azt is üzenték nekünk, hogy vegyük be őket a kormányba. Erről hajlandó vagyok tárgyalni.

Nagykanizsát is meglátogatta a miniszterelnök, majd Zalaegerszeget is.

Baltazár Dezső püspök a zsidókérdésről.

Dr. Baltazár Dezső püspök Budapesten időzött s ez alkalommal egyik fővárosi lap munkatársa beszélgetést folytatott vele.

— Lehet-e arról szó, hogy amiért a katolikus egyház kvázi

hivatalosan részt vesz az ugynevezett keresztény politika irányításában, a református egyház is hivatalosan támogasson egy ilyen irányu politikai blokkot? kérdezte az újságíró.

— A hivatalos református egyház semmiesetre sem fog részt venni a pártpolitikai küzdelmekben, Krisztus féltékenyen ellenállott a kísértésnek, amikor az állam dolgaiba akarta beleszállítani. A Krisztus teste: az egyház. Tehát a főt kell követnie.

A vallást és egyházat eszményi jelentőségétől semmi sem tudja olyan könnyen megüresíteni, mint a pártpolitikai küzdelmek szenvedelmibe elegyedés.

— Mennyiben tartja méltóságod felelősnek a zsidóság egyetemét azokért a szerencsétlenségéért, amelyek a kommunizmus rombolásával zúdultak az országra?

„A zsidóság egyetemét épen úgy nem tartom felelősnek a bolsevizmus örületeiért, mint a fehér, jobban mondva fekete terrorért nem tarthatom felelősnek más felekezetekegyetemét.”

Figyelmeztetés.

Tudomására hozatik az orosz foglyoknak, kik a volt osztrák-magyar hadsereg fogságában voltak és akik jelenleg különböző helyen tartózkodnak, hogy hazaszállításuk végett október 6-tól kezdve egészen október 12-ig a katonailag megszállott területek parancsnokságánál, Debreczenben jelentkezzenek. A parancsnokságnál e célból külön ügyosztály állítottott fel, ahol jelentkezésük alkalmával a további utbaigazítást megkapják. A katonailag megszállott területen lévő parancsnokságok lehetővé fogják tenni a vidéken tartózkodó foglyok részére a Debreczenbe való utazást. Együttal tudomásra hozatik, hogy hazaszállításuk érdekében intézkedések tettek, hogy minél előbb hazajuthassanak.

A katonailag megszállott területek parancsnoksága.

Garami levele Clemenceauhoz.

A Neues Wiener Journal jelenti Baseltől: Garami Ernő közölte a Matin tudósítójával, hogy levelet intézett Clemenceauhoz, melyben a békekonferencia elnökétől román, francia vagy angol rendőrséget, vagy amerikai rendőrpáncsnokságot kér Magyarországra számára. Ugyancsak levelet intézett Longuet és Renaudel szociálista vezérekhez is, amelyben arra kéri őket, hogy ne csináljanak nehézséget ebben a kérdésben Clemenceaunak.

Sátorajauhely maga kergette el a vöröseket.

A bolsevista kegyetlenségek. — Egy templom-rabló garázdálkozása. — Milyen az élet?

Egy vidéki lap munkatársa beszélgetést folytatott Farkas Andorral. Sátorajauhely polgármesterével, aki az alábbi rendkívül érdekes dolgokat mondotta el:

— Bizony — mondotta szomorúan a polgármester — városunk az összes magyarországi városok között legtöbbet szenvedett a vörösek uralma alatt. Budapest és néhány dunántúli város előzte meg egyedül a kegyetlen sorsban. Volt itt minden a mi városunkban: *akasztás, főbelövés, elfogatás, kegyetlenkedés, tuszoknak megkínzása*. Gondoskodott erről a változatos mulatságról Knall Ede, a forradalmi törvényszék elnöke,

közönséges templom-rabló, akit a vörösek szabadítottak ki a fegyházból, ahova templom feltörése, kirablása miatt négy évre bezártak.

Ezt az embert később Dunántúlra helyezték át, aminek mindenki örült, fellélegzett, mert utána valamiképp enyhült a kegyetlen szigor.

— Engem is — folytatta némi szünet után a polgármester, akinek meg-meg vonagló arcán látszott a szenvedéseknek újból való átélése —

69 társammal elfogatott, Budapestre vitetett és előbb a Markó-utcai fogházba záratott el, majd a gyűjtőfogházba kerültünk, ahonnan Rakospalotára vittek.

Öt teljes hétig voltunk a vörösek foglyai, hogy ezalatt mit szenvedtünk, azt leírni, elmondani egyáltalában nem lehet.

Junius hó 11-én hazaeresztettek bennünket és szomorú szívvel láttuk, milyen kiszámíthatatlan,

több milliós károkat okoztak a körül nem tekintő, a viszonyokkal nem számító intézkedéseikkel a polgároknak.

Magának a városnak is több százezer korona vesztesége van. Épp most működik a városban

A debreczeni református egyház választásra jogosult tagjaihoz!

Presbyteriumunk folyó évi szeptember hó 7-ik napján tartott gyűlésén 1279/1919. P. számú határozatával *egyhangulag* elhatározta, hogy az egyházunkban üresedésben levő lelkészi állást meghívás útján való választással kívánja betölteni és meghívásra jelölte dr. Révész Imre lelkészt, kolozsvári theol. akadémiai tanárt.

Szombaton, október hó 11-én a MÁV. TESTGYAKORLÓK KÖRE nagy művész estéllal egybekötött táncestélyt rendez az Arany-Bika disztermében

Fellépnek: Honthy Hanna, Szemere Neill, Káldor Dezső, Szabó Gyula és Várnay László a legjobb magánszámokkal.

egy budapesti bizottság, amely a károkat összeírja s már most is megállapítható, hogy a város kára nagyobb, mint amennyire számítottunk.

Mi már augusztus 1-ről 2-ra virradó éjjel foglaltuk vissza a kommunistáktól az uralmat. A Budapesten történt dolgokról semmit sem tudtunk. Teljesen el voltunk zárva a világtól. Vasúti forgalom nem volt.

Igy hát magunktól szabadultunk meg a vörösektől.

Három nap múlva híre érkezett a budapesti eseményeknek és annak, hogy megalakult a szocialista kormány. Erre a kommunisták maguk számára visszakövetelték az uralmat, amit mi nem adtunk és

ötödnapra összehívott nagy népgyűlés szankcionálta elhatározásunkat és az egész nép mellettünk foglal állást.

E napon történt az autószerencsétlenségem. Én

Kassára igyekeztem, Henocque tábornokhoz.

Velejtén megtörtént a szerencsétlenség. Az automobil felfordult.

Két utitársam szörnyet halt. Egy a vállát zuzta össze, én a kezemet törtem.

A presbyterium a meghívás útján való választást azért határozta el, mert meggyőződése szerint a gyülekezet közöshajtása az, hogy a mai nehéz időben ne választási küzdelmek lefolytatásával, hanem közakarattal, meghívással válasszunk.

Az egyházmegyei elnökség, a meghívás útján való választás határnapjául folyó 1919. évi október hó 11-ik napját, szombatot jelölte ki, amidőn is a választási eljárás a nagytemplomban, a reg-

geli 8 órás Istentisztelet befejeztével veszi kezdetét.

Ha a szavazás az egyházi II. t.-c. 12. §-a értelmében elrendeltetik, ez két helyen és pedig az I., II., III. és IV. parókhialis körök választói részére az egyház tanácstermében (Egyház-tér 17. sz. a.), az V., VI., VII. és VIII. parókhialis körök választói részére pedig a felsőleánynevelő intézet tornatermében (Kossuth-u. 33. sz. alatt) nyomban kezdetét veszi.

Szeretettel kérjük fel egyhá-

zunk választóit, hogy döntési jogukat, a mai időnek megfelelő komolysággal, nyugodtsággal, békes egyetértéssel gyakorolják.

Kelt Debreczenben, 1919 szeptember hó 30-ik napján.

A debreczeni református egyház nevében:

Dicsőfy József dr. th., Márk Endre,
lelkészelnök. főgondnok.

dr. Juhász Nagy Sándor,
főjegyző.

Dr. Kenézy Gyula egyetemi rektor nyilatkozata az orvostanhallgatók akciójának mibenállásáról.

A fakultások véleménye. — A hallgatók kívánóságát felterjesztik a kultuszminiszterhez.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A debreczeni tudományegyetem orvosi karának hallgatói — mint ismeretes — egy kérést terjesztettek dr. Kenézy Gyula orvos-professzor, ezidei rektor elé. Azt kérték a hallgatók, intézkedjék az egyetem ügy, hogy az orvoskaron a hallgatóknak csak öt százaléká lehessen izraelita vallású. Dr. Kenézy Gyula azt válaszolta az ifjaknak, hogy az egyetemi tanács elé terjeszti a kérelmüket. Mielőtt az ügy a tanács elé került volna, kiadatott véleményezés végett az egyes fakultásoknak.

Az ügy állására vonatkozólag dr. Kenézy Gyula professzor ur a következő információt volt szives adni az Egyetértés tudósítójának:

— A fakultások beadták jelentésüket. Az a véleménye a fakultásoknak, hogy az egyetemi hallgatóknak az a kérelme, mely szerint az orvosi karon a hallgatóknak csak öt százalékáig vétesenek föl izraelita vallású hallgatók: törvénybe ütköző. Ezen a véleményen van a jogi, a bölcészeti, a theologiai kar. Mindegyik kar kívánatosnak tartja, hogy valóban az egyetemre kerüljenek mindazok, akiknek a megfelelő előképzettségük meg van s akiknek helyet tud adni az egyetem. Egybehangzó véleménye a karoknak az is, hogy a hallgatók számának korlátozása nem az egyetemi tanács hatáskörébe tartozik. *A kérdés végleges tisztázása és eldöntése végett a hallgatók kívánóságát alkalmasint fel fogjuk terjesztetni a kultuszminisztériumhoz.* Arra az időre pedig, amíg a döntés le nem erkezik, az ifjúsággal egyetértőleg, biztosítani fogjuk az előadások zavartalan fenntartását. Hogy ez lehető lesz, erre már is meg van a legjobb reményem az ifjúsággal eddig is folytatott megbeszélésem alapján.

— Közös felfogása mindnyájunknak az, hogy ebből nem szabad hatalmi kérdést csinálni, hanem minél békeesebben, megértéssel kell kezelni a dolgot, hogy közös megegyezésre lehessen megoldani.

— Az egyetemi tanács foglalkozott már az ügygel? — kérdeztük a professzor urtól.

— *Az egyetem tanácsa hivatalosan még nem foglalkozott ezzel a dologgal.* Ha foglalkozott volna már vele, akkor most már nem adhatnék információt, csak a tanács fölhatalmazása alapján,

mert az egyetemi tanács tárgyalásai bizalmas jellegűek. Azonban az a meggyőződésem, hogy ebben az esetben maga az egyetemi tanács fogja nekem megadni a felhatalmazást arra, hogy álláspontjáról a közvéleményt tájékoztassam. Mert ez a dolog olyan természetű, hogy a közvélemény megegyezésére is tekintettel kell lenni.

— A beiratkozások függőben maradnak a kérdés végleges eldöntéséig?

— Még nem kaptam meg az orvosi karon előadó professzorok névsorát. Ennélfogva az indexeket sem lehet még kiállítani. Mihelyt a végleges névsor a kezében lesz, amire e héten már kilátásom is van, *azonnal meg fogom hirdetni a beiratkozás megkezdését.* Eddig csak jelentkezés volt. Forma szerinti beiratkozás nem volt.

— Az egyetemi klinikák elhelyezése megoldást nyert már?

— Minden tényező hozzájárult ahhoz, hogy az Augustus-szanaszatóriumban helyezhessük el a belgyógyászati, a szemészeti, a sebészeti klinikát. Ezek elhelyezésén felül marad ott egy szanaszatóriumi osztály is. A városi köz-kórházban lesz a bujakóros osztály, a gyermekgyógyászat tanítására megkaptuk az áll. gyermekmenhelyet. A népegészségügyi miniszter rendelkezésünkre bocsátott a volt közös csapatkórházat is. Ebben a fertőző beteg osztálya lesz. A fizikai, kémiai és növény-tani, valamint a gyógyszerismereti előadások a pallagi gazdasági akadémián lesznek. A többi elméleti kérdés tanítására a DMKÉ épületét vesszük igénybe. Internátus céljára kértem a Péterfia-utcai laktanya egy részét. Rásó István főispán meg is ígérte ennek rendelkezésemre bocsátását. Megismétltem erre vonatkozó kérésemet Márk Endre polgármester-főispánnal is, aki szintén megígérte támogatását. Három-négy nappal ezelőtt tettem e lépéseket. Eddig még nincs megoldva a kérdés, de úgy gondolom, nincs semmi akadály. Ott szeretném elhelyezni a Mensa Academicát is. A Pallaggal a közlekedést lovasut tartja fenn.

Ezeket volt szives elmondani dr. Kenézy Gyula professzor ur az orvostani hallgatók akciójának mibenállásáról s az orvostani előadások megkezdésével kapcsolatos kérdésekről.

HIREK

Hogy dolgoztak Amerikában?

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Amerikából visszatért sok ipari munkás. Ezekről érdekes dolgokat hallottunk az amerikai hadi iparról. Egy Szatmár megyei munkás beszélt, hogy a *heború alatt hármassal turnusban* dolgoztak a gyárakban: reggel 8-tól délután 4-ig, délután 4-től éjjel 12-ig s éjjeltől reggel 8-ig. Csak így bírták az amerikai gyárak az óriási termelést.

Májusban a már előzőleg 2 turnusra redukált munkaidőt újra csökkentették, naponta csak 8 órát dolgoznak s ezzel a munkások százszázalékos éreztezték. Nagyon sok európai kivándorló munkás hazatért megtakarított pénzével. *Az illető munkás 5000 dollárt hozott haza, ami korona értékben ma 300,000 korona.*

Presbyteri gyűlés. A debreceni ref. egyház presbyteriuma folyó hó 9-én, csütörtökön délután 4 órakor gyűlést tart. Fontosabb tárgya: az október 11-iki meghívás útján való lelkészválasztáshoz szükséges intézkedések megtétele.

Elhunyt városi tisztviselő. A városi számvivőségnek egy derék, szorgalmas tisztviselője költözött el az élők sorából. Lengyel Jenő helyettes számtiszt hosszas betegeskedés után meghalt. Négy esztendeje szolgált a városnál. A számvivőség tisztviselői kollegájuk temetése alkalmából 350 koronát adományoztak az elhunyt özvegyének koszorúmegváltás címén. Lengyel Jenő temetése kedden délután 3 órakor ment végbe.

Az egyetem megnyitása. Az egyetem rektora és tanácsa az alábbi meghívót bocsátotta ki: A debreceni magyar állami tudományegyetem rektora és tanácsa tisztelettel meghívja az egyetem tanárait, hallgatóit és a tudomány iránt érdeklődő közönséget az 1919/20. tanév megnyitását megelőző s. 1919 október hó 9-én, csütörtökön d. e. 10 órakor a ref. nagytemplomban tartandó istentiszteletre. Külön meghívók nem bocsátatnak ki.

A megyei hordójelzés. Pákozdy Sándor alispán megengedte, hogy Lada Sándor debreceni városi hordójelző elláthassa a hajduböszörményi hordójelzőhivatal teendőit is.

Már hullát is lopnak. A múlt héten Kolinfalvára kiszállt a szépesváraljai járásbíró dr. Rozsnyai Bertalan és dr. Kiray Arisztid orvosokkal egy talált gyermekhulla boncolása végett. Mikor a hullaház ajtaját kinyitották, a gyermekhullának hült helyét találták. Az éjszaka folyamán valaki kilopta a hullát.

A zsidó-köztársaság elnöke. Egy londoni cionista gyűlésen Zangwill Izrael író beszédet mondott Nordau Miksa 70 éves születésnapja alkalmából, amelyben a palesztinai zsidó-köztársaság jövőendő első elnökéül Nordaut ajánlotta.

„A vörös gárdista büntetlenül agyonüthet bárkit.”

Érdekes törvényszéki tárgyalás. A kommunista világ hatása egy vádlottra. Életveszélyes fenyegetés, hamis esküre való rábirás.

— Az „Egyetértés” tudósítójától. —

Az elmúlt hónapok felfordult állapotait igen jól jellemzi az a bűnügy, amelyet most tárgyal a debreceni törvényszék. — Balogh József hentessegéd az októberi forradalom után hadseregszállítóknak csapott fel, illetve vállalta, hogy az akkori nemzetőrség számára sertéseket szállít. A többek között Bános Jánosnéól vett két kihasított sertést, kilogrammját 16 koronájával. Balogh József, Varga Sándor és Varga Lajos hentessegédek bízta meg az átvétellel és Bánoséknak azt mondta, hogy velük elküldi a vételárát. De nem küldte el a pénzt és Balogh aztán nem fizetett. Mikor Bánosék sürgették az összeg átadását, Balogh József azzal állt elő, hogy baj történt: a disznókat eladta egy Salétrom-utca 76. szám alatt lakó embernek maximális áron felül. Az illető történetesen detektív volt, aki az üzlet megkötése után

elkobozta a sertéseket és most nagy bajban van, fizetni nem tud.

Bánosék utána jártak a dolognak, elmentek a Salétrom-utca 76. számot nem is találták. Kiderült, hogy az

elkobzás mese és csak arra volt jó Balogh Józsefnél, hogy a fizetés alól kibujjon.

A károsultak erre feljelentették Balogh Józsefet csalás miatt. Az ügyben megtartott tárgyaláson Balogh József, a vádlott, azt adta elő, hogy ő megbízottainak, Varga Sándornak és Varga Lajosnak átadott 997 koronát. Hivatkozott aztán arra is, hogy a pénz átadására tanuk lehetnek a testvére, Balogh Sándor hentessegéd és a felesége is. Kihallgatta a bíróság őket is és ezek *eskü alatt* azt vallották, hogy a vádlott 1000 koronát átadott Varga Sándornak. A tanuk 1000 koronáról, a vádlott csupán 997 koronáról beszéltek és a bíróság előtt rögtön fel-

Angol — melegség. Az angolokról azt szokták mondani, hogy hidegek. Ennek ellenkezőjét mutatja a Times c. híres angol lap levelezési rovata, amelyben a többek között az alábbi vallomást olvashatjuk:

Bájos nő! Elhaladok arra naponta. Oh, ha csak lejjebb hajtaná fejét és mosolyogna *széreny rabszolgájára.*

Szóval az angolok is föl tudnak melegedni. Különösen egy szép szempárért.

A husárusítás megváltoztatása. Hatósági rendelkezés szerint Debreczenben csak kedden, szombaton és vasárnap szabad a mézsárszékben húst kimérni. Az aut. izr. hitközség ennek a rendelkezésnek a megváltoztatását kérte a főispán útján, oly módon, hogy szombatra pénteken vehessenek húst. E kérdésben a főispán tárgyalni fog az illetékes tényezővel.

merült az a gyanu, hogy a tanuk *hamisan esküdtek.*

Az izgalmas tárgyalást aztán betetőzte a Varga Sándor és Varga Lajos kihallgatása. Ők szintén

eskü alatt vallották, hogy nem vettek fel pénzt, szemben a Balogh Sándor és felesége esküalatti vallomásával, hogy vettek fel pénzt.

Sőt Varga Sándor vallomásaiban szenzációs adatokat kívánt bizonyítani. Elmondotta, hogy a vádlott öt március végén, tehát mikor már proletárdiktatura volt, becsalta egy csapó-utcai bodegába, ott *botot fogott rá és azzal fenyegette, hogy agyonüti*, ha azt nem mondja és vallja a bíróság előtt, hogy tőle átvette a pénzt, de azt elköltötte.

— **Én vörös gárdista vagyok — fenyegette a vádlott — ha agyonütlek sem számít, engem ugyanis büntet meg senki, nekünk ezt megmondták.**

Hogy a vádlott ezeket mondta, Varga Sándor tanukra is hivatkozott. Mogyorósy Dezsőnével és Hadházy Rózával igazolta állításainak valódiságát.

A lefolytatott bizonyítási eljárás után a bíróság a csalás büntetést felfüggetni látván,

a vádlottat nyolc havi börtönre ítélte.

Az ítélet ellen Balogh József *felbevezte.* Az ügyész indítványozta a vádlottnak azonnali előzetes letartóztatását azon a címen, hogy a vádlott az első bűncselekmény elkövetése után újabb bűncselekményt követett el az életveszélyes fenyegetéssel, a hamis tanúzásra való rábirással.

A bíróság az *előzetes letartóztatást* — miután az a bűnvádi perrendtartás szerint elrendelhető nem volt — *nem rendelte el.*

Wilson ajándékai. Wilson európai körutjai alkalmával elhalmozták ajándékokkal. Bizonyosan sok és értékes tárgyat kapott. Az amerikai közvélemény rossz néven vette, hogy az elnök ajándékokat fogadott el, sőt olyasmit is emlegetnek, hogy számoljon el Wilson az ajándékokkal.

Fagyasztott hus. A dél-amerikai fagyasztott hus fogyasztása a kényes Angliában is mind nagyobb tért hódít. — Hiába, a kényszerűség a legjobb szakács. 1913-ban még csak 700,000 tonna fagyasztott húst termeltek Dél-amerikában, 1918-ban már 12 millió tonnát, azaz 12 milliárd kilogrammot! Ennyi husnak az árával ki lehetne fizetni ötször Magyarország összes államadóságát!

Művész-estély. A Máv-Testgyakorlók Köre f. hó 11-én, szombaton este az Arany-Bika

dísztermében művész estéllyel egybekötött tánemulatságot rendez. Fellépnek Honthy Hanna, Szemere Nelli, Káldor Dezső, Szabó Gyula és Várnai László, színházunk legjobb tagjai, valamint Drumár János zenedei tanár. Az estély iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik. — Jegyek előre válthatók a Bódog-féle cukrászdában.

Dr. Szöllösi nemi betegnek rendel. Hungária-épület.

Harlsnyakötő gummi nagyban és kicsinyben s minden é szakmába vágó friss gummiárú érkezett Vitérusnál. Piac-utca 16. szám.

Dr. Pauchly Géza orvosi rendelőjét Piac-utca 75. szám alá helyezte át. Rendel bór- és nemibetegeknek d. u. 2—4-ig.

Román-magyar kérvényeket s mindenféle fordítást eszközünk. Cím a Színházi Figarónál (ref. bérpalota).

Uj vendéglői és kávéházi árak.

Az Árvizsgáló Bizottság közli, hogy a Kormányzó Tábornok ur a vendéglői, kávéházi és bodegai árakat a következőkben állapította meg:

I. oszt. éttermekben, az Arany Bika étteremben is a déli teríték ára, mely áll: leves, sült és mellékételekből és tésztából, 18 K, az esteli teríték ára, mely áll: sült és melléklet és tésztából, 15 korona.

II. oszt. éttermekben a déli teríték ára, mely ugyanolyan étellekből áll, mint az első osztályú éttermekben, 15 K, az esti teríték ára 12 K.

Rituális éttermekben ezekhez a terítékárakhoz 10% hozzászámítható.

Minden első és másodosztályú étterem tartozik az ebédterítéket déli 12 órától délután fél 3-ig, az esti terítéket pedig este 7 órától 9-ig kiszolgáltatni.

	I. oszt.	II. oszt.
	étterem korona	
Fehér leves	1:50	1:20
Barna leves	2:50	2:—
Marhahus mártással	12:—	10:—
Főzelék feltéttel	12:—	10:—
Üres főzelék	4:—	3:50
Marhapörkölt, gulyás vagy tokány	13:—	11:—
Töltött káposzta, paradicsom, karalábé vagy paprika	13:—	11:—
Napi adag főtt tészta	5:—	4:—

Az Arany Bika és a rituális vendéglők részére ezen ételárakhoz 10% felárat engedélyez az Árvizsgáló-Bizottság.

A fent felsorolt ételeket minden I. és II. oszt. étterem köteles tartani és kiszolgáltatni.

III. oszt. vendéglők koresmák és kifőzések kötelesek naponta pörköltet, gulyást vagy tokányt adagonként 7 K-ért kiszolgáltatni, ugyancsak kötelesek ezen üzletek egy adag 30 dkg. üres főzeléket 2:50 koronáért kiszolgáltatni.

	I. oszt.	II. oszt.
Tejes kávé	2:—	1:50
Fekete kávé	1:50	1:20
2 tojás rántotta	4:—	3:—
1 adag depr. kolbász	7:—	6:—
2 tojás pohárban	4:—	3:50

Este ugyanezen árak 30 fillérrel drágábbak.

Tíz bodegát bezáratott a rendőrség

Szigoru ellenőrzés következik.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A háborus években különösen elszaporodott bodegák megrendszabályozását a rendőrség kellő eréllyel viszi keresztül. Közismert tény, hogy a bodegák valóságos melegágyai az árdragításnak. A bodegák az okai nagyrésztben, hogy a közönség közvetlen a termelőtől a piacon alig vásárolhat valamit, mert minden piacra szánt élelmiszert összevásárolnak a bodegák és busás haszonnal adják tovább. *Tojást, tejet, tejfelt például alig lehet kapni, de minden bodegában korlátlan mennyiségben áll rendelkezésre.*

A rendőrség ezelőtt mindegy másfél hónappal valamennyire rendet teremtett a bodegák között de most már ismét kezdődik a régi nóta, úgy, hogy jónak látták a rendőrségen ismét életbe léptetni a fokozottabb ellenőrzést. Eddig mintegy 10 bodegát záratott be a rendőrség, valamennyit a bebizonyított árdragítás és más hasonló kihágások miatt. Sőt most előveszik mindama ügyeket, melyek árdragító bodegásokról szólnak, és olyan bodegásokról, akiknek már „sok van a rováson”, megvonja a rendőrség iparügyosztálya az engedélyt, mint közveszélyes személyektől.

◆ SZINHÁZ ◆

Csokonai-színház műsora:
Szerdán C) bérlet, Charlotte kisasszony.

Vig-színház műsora:
Szerdán Heje-huja báró operett.

Kassai színészet. Kassán Faragó Ödön színtársulata már megkezdte működését. A társulat tagjai között vannak Szalay Gyula, Árkossy Vilmos, A. Szabó Irma, Farkas Pál, akiket jól ismer a debreczeni közönség is.

Heje-huja báró operett kerül színre ma a Vigszínházban Honthy Hanna, Borbély Lili és Szigeti Jenő felléptével.

Charlotte kisasszony. Lengyel Menyhért újdonsága ma kerül harmadszor színre C) bérletben a Csokonai színházban.

Osztrigás Mici. Honthy Hanna felléptével csütörtökön kerül színre az Osztrigás Mici pirosszínlapos bohózat.

Carmen opera. Szombaton kerül színre a Csokonai színházban a Carmen opera.

Sárga csikó, népszínmű; filmem bemutatja ma és holnap az Uránia.

Gyárfás Dezső és Rátkai Márton főszereplésével a Harrison és Barrison című nagyszerű bohózat mindkét részét hét felvonásban mutatja be ma és holnap az Apolló.

Az Arany Bika-mozi varietében teljesen új családi műsort mutatnak be a budapesti vendégművészek. Az egyes műsor-számok elejétől végig mind kitanúgy, úgy, hogy a közönség zajos tapsal jutalmazza a művészeket. Előadás kezdete fel 9 órakor.

Ch. Perczel Carola a tánc-táncítás közbejött akadályok miatt október 20-án szombaton kezdte meg. Beiratkozni lehet lakásán az Uránia keresztépületében egész nap.

Már csak néhány darab kapható

a szenzációsan szép

párisi, bécsi, londoni

ősz-téli divatlapokból

a Színházi Figaró hírlapirodában

(ref. bérpalota).

Célszerű mielőbb beszerezni!!

URÁNIA.

Szerda, csütörtök, október 8—9-én:

SÁRGA CSIKÓ.

Népszínmű 4 felvonásban.

Előadások 7 és 9 órakor.

APOLLO.

Szerda, csütörtök, október 8—9-én:

Harrison és Barrison

I. és II.

Bohózat 7 felvonásban.

Főszereplők: Gyárfás Dezső, Rátkai M.

Előadások 5—7—9 órakor.

Arany-Bika Mozi Varieté.

Szerda, csütörtök, október 8—9-én:

Mindennap nagy sláger műsor!

Új műsor!

Fellépnek: Major Ilonka, Rendes Böske, Sisters Lorrís, Széchy Ferkó, Márkus József, Katona Irén, Széchy Ferenc, Mihálovits testvérek akrobaták. Strobel és Burger, zenexcentrikusok, Móricz Lacl, uriprimás. Előadás fél 9 órakor.

◆ SPORT ◆

Atletika. A DKASE atletikai szakosztálya felkéri tagjait, tekintve a közelgő DEAC versenyére, szerdán és pénteken a tréningen megjelenni szíveskedjenek.

Párisi atletikai eredmények. 600 m. síkfutás: 1. Guyon 1 p. 32 mp. 100 m-es síkfutás: 1. Tirard 11 $\frac{1}{2}$ mp. 1000 m-es futás: 1. Brossard 2 p. 39 $\frac{1}{2}$ mp. 400 m-es futás: 1. Fery 52 $\frac{1}{2}$ mp. 3000 m-es futás: 1. Noirot 9 p. $\frac{3}{5}$ mp.

Német légi rekord. Junker aviatikus 8 utassal 185 HP. motoros repülőgépen 6750 m. magásra szállt fel.

Vasárnapi football mérkőzések. (DVSC—DKASE). Nagyszerű sporteseményben lesz része Debreczen sportkedvelő közönségének vasárnap délután a KASE ügletéri sporttelepén. A néhány héttel ezelőtt tartott serlegmérkőzésen a KASE a DVSC fölött 2—1-re győzött és ezen barátságos mérkőzés alkalmával a Vasutas Sport Club vereségét ki akarja köszörülni. Tekintve, hogy a két csapat találkozása iránt óriási lesz az érdeklődés, ezért ajánlatos Müller H. Fia szállító Ferencz József-ut 73. sz. alatti irodájában a jegyeket előre megvásárolni.

Kerékpárverseny. A francia bajnokságot Sérés nyerte meg, aki 100 kilométert 1 óra 30 perc 48 mp. alatt, tehát gyorsvonalat sebességgel tett meg. Egy másik verseny Straszburgból Metzbe és vissza volt kitűzve. Az első lett Schoettel, aki az utat 7 óra 48 p. alatt tette meg.

Autórekord. Chervolet levette Mulford autórekordját! 150 angol mérföldet (241 kilométer) 1 óra 22 perc alatt tette meg Mulford 1 óra 26 percével szemben.

DEAC—Bank és Biztosítók. Érdekes mérkőzés színhelye lesz ma, szerdán délután 4 órakor a nagyerdei sportpálya, amennyiben a DEAC jóképességű csapata fog barátságos mérkőzés keretében a Bank és Biztosítók football csapatával találkozni. Tekintve, hogy a Bank csapat egy pár jobb classisu játékosal megerősödött, mindkét csapatból igen szép játék várható s bár a DEAC győzelme biztosra vehető, esetleges meglepetés nincs kizárva. Ezen előre láthatólag küzdelmes matchra 2 és 4 koronás trainingjegyek lettek kibocsátva.

Cenzurat de Sublocotementul Horia.

Eladó ingatlanok:

Rákóczi-u. 71. sz. ház.
Apafi-u. 28. sz. bérház.
Bellegelő-dűllő 9. sz., beköltözhető pompás villa, szőlővel.

Üzlet a főtéren, lelépéssel.
Márton Kálmán-u. 3. sz. ház, átvehető vendéglővel.
50 hold föld.

Jánosi-u. 41. sz. ház.
Hegyi Mihályné-u. 52. sz. ház.
Csapóker, Kinizsi-u. 42. sz. ház.
Szőlők a hatvan-utcai és az Ujkerthben.

6000 négyszögöl szőlő Bihardiószegen

Eladja **Balogh Lajos ingatlanforgalmi irodája, Mester-utca 9.**

Mayer Rudolf és neje Kovács Margit

angol és francia

női divatterme,

Kossuth-utca 11. szám alatt.

A legújabb divatlapok szerint vállal minden e szakmába vágó rendeléseket a legkényesebb igényeknek is megfelelően. o

Debreczen város leltárbiztosi hivatala.

2591—1919. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni járásbíróság Pk. I. 6417/3—1919. számú végzése folytán özv. Nagyhazi Sándorné Balogh Julianna hagyatékához leltározott butor-, ágy és ruhaneműből és két arany gyűrűből álló ingóság Debreczenben, Beresényi-utca 19. számú háznál 1919 okt. hó 14. napján délelőtt fél 12 órakor kezdődő árverésen készpénzért s a vételi illeték fizetése ellenében eladatik.

Debreczen, 1919 okt. 6.

Leltárbiztosi hivatal.

Eladó ház!

A Monostorpályi-uton sarok új ház 3 szobás lakás köéület 350 négyszögöl területtel eladó.

Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

60 Hl., jókarban levő használt

boroshordó

eladó!!

Kupfer Ignácznál

Hatvan-utca 50. sz.

Tisztviselő-telepen!

4 szobás modern lakás, 450 négyszögöl, vaskerítéssel körülvett nagy udvar és beköltözhető lakással, azonnali átvételre eladó. *****

Dezső László irodája, Maróthy-utca 19-ik sz. alatt.

Tarr Mihály

törvény. bejegyzett cég
ált. ügynökségi irodája,
Király-utca 2. sz. alatt.

Ujabban eladó házak!

1. A szénapiac és a kisállomás közvetlen közelében, gazdálkodóknak igen alkalmas, jó karban levő családi kis ház, van rajta egy két szobás lakás, konyha, speiz és még egy szoba konyhás lakás, speizzal. Továbbá hat lóra való istálló, kocsiszin, sertésöl, egy különálló kamara, két különálló fűszin, villanyvilágítás az egész épületben bevezetve, jövizű kut az udvarban, az egész udvar kövezve. — Vétel esetén 15 napra beköltözhető!

2. Rakovszky-utcánál Kossuth-utca felől eső részén egy nagyteleű szép családi-ház, 2 utcai szobával, konyha, nagy sötét pince és még 3 rendheli egy szoba konyhás lakással, minden lakáshoz külön fűskamara, vízvezeték, angol clozett. Ezen kívül még több ingatlanok vannak előjegyzésben. — Szíves felvilágosítást ad a fenti ügynökségi iroda, a hivatalos órák alatt d. e. 8—12-ig d. u. 2—6 óráig.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdető közönség szíves figyelmét felhívjuk arra, hogy a lapunk részére szánt hirdetéseket **előző 12 óráig** szíveskedjék feladni, mert 12 óra után nem áll módunkban azt elhelyezni. Kiadóhivatal.

▲ AJÁNLAT ▲

Román és magyar nyelven mindenféle kérvényeket írok és fordítok. Ogrinciu, Miklós-utca 43. 1846

Gyékényszövet pótolja a ponyvát, mérsárosoknak, sátoroknak, butorosoknak, kertészeknek, szekértakaróknak igen alkalmas. Nagyban és egyenként kapható **Deák Ferenc-utca 17.** 1903

Román nyelvre fordítok bármiféle kérvényeket, vidékiektől vállalom kérvények beadását. Ogonovsky, Kossuth-utca 11., Dr. Ballay iroda. 1907

Román nyelvre mindenféle kérvényeket írok és fordítok. Haimovits, Piac-utca 30. szám, Dr. Lippe ügyvédi iroda. 1916

Román—magyar kérvényeket készítek. Schwarz, Széchenyi-u. 31. 1910

Boroshordók, ujak, különböző nagyságban kaphatók Brunn Zsigmondnál, Wesselényi-tér, faraktár. 1919

Egyszerű butorozott szoba magános embernek kiadó. Eötvös-u. 59. 1922

Elhelyező iroda, joggal, bérbeadó, mely urnak vagy urnóknak nyugodt s biztos megélhetést nyújt. 1921

▲ ELADÁS ▲

Péterfia legszebb helyén egy ház, 1309 négyszögöl telekkel, eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó ajtó, ablakok, vasajtók, zsálok, closetteszék, mosdók s más építkezésből kikerült felszerelési tárgyak. Megtekinthetők Bárcy-utca 7. sz. alatt. 1877

Női télikabátok, ruhák, selyem-és szövetszövetűn olesón eladók. Csapó-utca 53. szám. 1913

Eladó sifon, falióra, asztali lámpa, fűskosár, fehérmű, ruhanemű. Csapó-utca 32. 1917

Darabos-utca 44. szám alatt több rendheli butor eladó, délután 8 órától. 1920

Szép hálószoba butor eladó Kigyó-utca 49., utcai lakás. 1918

Felelős szerkesztő:
Dr. SZATAI FERENC.

Kiadja:
Debreczen szab. kir. város és a Tiszántúli reform. egyházker. könyvnyomda-vállalata.

Hirdetéseket felvételnek az „Egyetértés” kiadóhivatalában.